

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL II

„Gazeta” iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:

Pe un an 12 fl., pe șase luni

6 fl., pe trei luni 3 fl.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 40 franci, pe șase

luni 20 franci, pe trei luni

10 franci.

Se prenumeră la toate ofi-

ciile postale din țară și din

afară și la dd. colectorii.

Abonamentul pentru Brașov:

La administrațiune, piața mare

nr. 22, săptăm. I., pe un an

10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei

luni 2 fl. 50 cr. Cu d. n. și în

casă: Pe un an 12 fl., pe

șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.

Un eșemplar 5 cr. v. a. sau

15 bani.

Atât abonamentele cât și

inserțiunile sunt a se plăti

mai înainte.

Nr. 16.

Brașov, Sâmbătă, 23 Ianuarie (4 Februarie)

1888.

Jubileul de 50 de ani

alt

„GAZETEI TRANSILVANIEI”.

Cubleșul maghiar, 17 Ianuarie 1888.

Ca unul, care încă în anul 1844 am fost prenumărat la „Gazeta”, vă doresc din adâncul inimei succes și victorie în lupta pentru adevăr și dreptate. Dea ceriul să ajungeți întregi sănătoși și jubileul centenar!

Nicolau Birle, avocat.

Ielândel, 19 Ianuarie 1888.

Inima mea românească, ce nu mai pentru poporul român bate, salut și gratulează jubileul de 50 de ani al Țării „Gazeta Transilvaniei”.

Romul S. Orbeanu, preot gr. cat.

Brașov, 22 Ianuarie 1888.

Buletinele zilnice, ce ni le aduc diarele europene despre situațiunea politică, ne spun totuși una și aceeași, că adevărul este, *neschimbabil*. Este o criză, în care se află vechiul continent, și natura unei crize aduce cu sine, că, rămânând *neschimbabil*, devine din ce în ce mai serioasă și mai amenințătoare.

Caracteristică pentru starea de față a lucrurilor este, că se așteaptă cu mare nerăbdare o enunțare orecare din partea prințului Bismarck. Țarul și-a exprimat speranța sa pentru pace, asemenea și bătăliul Wilhelm, ce dă înseamnă Bismarck, puternicul cancelar, care conduce adevărul diplomației?

Este firăscă curiozitatea lumii, dă ne îndoiem că o va satisface așa curând, ținându, cum se dă, încă în zilele aceste un „mare discurs politic”.

Principalele de Bismarck nu este poate nici de departe așa de îngrijat din cauza concentrărilor de trupe rusești, cum se crede. Neliștea lui își are isvorul mai mult în atitudinea nehotărâtă a cercurilor influente politice din Viena. S'a sâmtit în timpul din urmă în capitala Austriei un puternic curent în favoarea unei înțelegeri cu Rusia în defavoarea alianței cu Germania, despre care se dădea că nu oferă destule garanții pentru timpuri critice.

Cancelarul german se teme ca nu cumva se învingă păreriile celor ce n'au încredere în politica lui, și de aceea s'a bucurat mult vădându modul cum a explicat ministrul-președinte Tisza situațiunea în cunoscuta sa declarațiune, cu care a întâmpinat interpelețiunile lui Helfy și Perczel.

Organul bismarckian îi și dă lui Tisza pentru această un atestat de bună conduită politică dăcându, că adevăratul efect al declarațiunii sale este a se căuta mai mult în forma, prin care „a aderat cu deplină lealitate la politica de pace a statelor din Europa de mijloc cu toate consecințele ei”.

Celelalte foi germane se pronunță și mai categoric asupra

impresiunii bune ce a făcut o discursul lui Tisza în Berlin. „Acest discurs”, dăce „München allg. Ztg.”, „nu lasă nimic de dorit din punct de vedere german; cel puțin într'atâta nu, încât privește soliditatea alianței germano-austriace.”

Tot astfel găsește „Kölnische Zeitung”, însemnătatea vorbirii lui Tisza în refuzul categoric al tuturor încercărilor de a desbina puterile aliate.

Totodată constată foile germane cu mulțămire, că în Petersburg vor produce declarațiunile lui Tisza o impresiune puțin îmbucurătoare, căci nici că se putea ca ministrul-președinte unguresc să se declare mai precis în contra orî căror negociări separate ale Austro-Ungariei cu Rusia.

D-lui Tisza a satisfăcut așăder pe cei din Berlin. Cancelarul german n'are să se mai tîmă de o acțiune separată a Austro-Ungariei și astfel își poate țese mai departe în liniște planurile sale și nu va fi așa de nedibaciu, ca pentru satisfacerea curiozității lumii politice, care a început a deveni impacientă, să și le dea pe față înainte de vreme.

Voci asupra situațiunii.

„Post” din Berlin scrie cu privire la situațiune:

Germania documentează iubirea sa de pace prin aceea, că nu răspunde la *inarmările progresive* ale Rusiei cu luarea de contra-măsuri, pentru-că acestea ar accelera războiul. Germania așteaptă momentul extrem. Cât pentru asigurarea rusă, că Rusia nu voiesce să ia ofensivă, nu i se poate crede. Un dușman, care ar pătrunde în imperiul rusesc, ar fi foarte stricăcios pentru el, din cauza stărilor din întru politice, a pericolului nihilistic, de aceea Rusia este avisată la ofensivă, precum a mărturisit o mai de mult generalul Scobelev. Partida rusă a războiului o spune acuma franc, că nu voiesce să se mulțămescă cu nise succese în peninsula balcanică, ci că nesuccesul Rusiei pricinuit de ea însăși îi oferă acum cea mai potrivită ocaziune, de a dirige oștirile Rusiei spre apus.

„Pester Lloyd” își exprimă temerea, că vorbirea ministrului Tisza va fi întortochiată și interpretată în sens provocator în Rusia, fiind că a dă, că dislocările de trupe rusești la granița austro-ungară constringă monarhia noastră a se îngriji pentru siguranța granițelor. Dă măsurile militare trebuie să se ia de către Austro-Ungaria, deoarece sistemul de dislocare a trupelor rusești la granițele vestice se consideră în cercurile militare ca o *mobilitate în stil mare*. Din vorbirea ministrului unguresc însă se deduce, că contrastele ce există între ambele imperii sunt neresolvabile și că starea de nesiguranță nu va înceta decât când Rusia își va fi

terminat înarmările și când desghetul ernei va libera din cercul său gros teatrul de război.

Din Viena se anunță Țării „Standard”, că autoritățile militare reclamă dela contele Kalnoky totă libertatea de acțiune pentru măsurile pe care ele le cred necesare, afară numai decât diplomația va face să înceteze înarmările Rusiei. Conferințele militare și ministeriale, sub președința împăratului, s'au început din nou fără sgomot. Guvernul e foarte încurcat în fața atitudinii echivoce a Rusiei, care face asigurări de pace, dă continuă cu pregătirile militare.

„Le Nord” constată, că neîncrederea, care se arată de către Austro-Ungaria față cu asigurările pacifice ale Rusiei, a atins în mod foarte neplăcut cercurile politice din Petersburg, deoarece de aci se conchide, că cei din Viena au nevoie de un curent războinic pentru vr'un scop orecare. Dă presa austriacă cere dela Rusia să dovedescă prin fapte iubirea sa de pace, trebuie să răspundem, că Rusia până acum n'a făcut nimic ce ar fi putut turbura pacea. Toți oamenii specialiști recunosc, că trupele rusești, care se află la graniță, nu pot lua ofensivă.

„Le Nord”, din potrivă, acuză liga păcii, că tinde a provoca pretențiunea un curent anti-rusesc. Acesta se vede și din presiunea care se exercită din Viena asupra regelui Milan din Serbia și care împedă venirea la cârmă în Serbia a unui guvern amic Rusiei. Acesta se mai vede și din suspiciunea Rusiei, ca și când ea, pe furiș, ar căuta să pună mâna pe Asia.

Este evident, că prin această se urmărește scopul de a împinge pe Turcia și pe Anglita în brațele alianței întregite. În fine se întrebunțază toate mijlocele pentru a câștiga pe micile state balcanice. Rusia are totuși cuvântul de-a privi cu neîncredere visita ministrului român Sturdza la Friedrichsruhe.

Cu privire la cestiunea bosniacă, „Le Nord” declară, că Rusia nu voiesce nici decum să conteste pozițiunea legală a Austro-Ungariei în Bosnia și Herțegovina. Dă nu mai este secret pentru nimeni, că Austro-Ungaria, care are numai dreptul de ocupațiune și administrațiune, se gândesce la *anecharea ambelor provincii*. Ba sunt chiar oameni, cari afirmă, că Austro-Ungaria își îndreptă privirile mult mai departe.

Din dieta ungară.

Nici un deputat ungar, cari au atins și cestiunea rusă, ridicată în dietă de Meltz, nu li-a răspuns Sasilor așa de verde în față, „că Ungurii pot trăi și fără de ei”, ca contele Albert Apponyi. Etă ce dă el:

Constată cu bucurie, că sunt de acord cu cele dăse de ministrul-președinte la vorbirea deputatului Meltz. Dă fiind că d-lui deputat s'a provocat și

la opozițiune, nu e superflu să reflectez și din parte-mi.

A vorbit d-lui deputat despre solidaritatea de interese a Maghiarilor și Sasilor, și cu acesta a anunțat o doctrină, cu care eu sunt de acord. Admit că pentru elementul unguresc ra fi un rău, decât cele șapte orașe săsesce și cele 150 sate săsesce n'ar esista; dă d-lui deputat să-mi permită o observare. Recunosc, că menținerea individualității naționale a populațiunii săsesce este în interesul nostru, dă în cele din urmă totuși *am esista rău și bine mai departe și fără de ea*; dă cumcă cele șapte orașe săsesce n'ar pute esista mai departe decât peste acel teritoriu ar domni alt stat decât cel unguresc, acestă va fi clară ori-cărui om cugetător. (Vă aprobări generale).

A mai dă, că Sasi în genere nu sunt învoii cu politica guvernului, dă că vom găsi, că e natural lucrul, decât din punct de vedere al apărării intereselor lor caută a se înțelege și a se apropia de guvern, ca guvern, și că presupune despre patriotismul partidelor opoziționale, că și ele vor vedea mai bucuros pe Sasi alăturându-se partidei guvernamentale, decât decât și-ar menține pozițiunea lor de partidă deosebită.

La acestea am să observ următoarele: Doresc, ca în această țară peste tot să se existe partide pe basă naționalitate (vă aprobări generale); dorința și ținta mea este, ca fiecare cetățen al acestei țări să se alature uneia orî alteia dintre partidele politice din țară, după convingerea ce o nutrește în privința afacerilor publice; partidele naționale să înceteze ca atare și de aceea spun pe față, că decât toți deputații sasi ar renunța, pe temeiul convingerei, că politica guvernului e corectă, la pozițiunea lor actuală opozițională și s'ar alătura fără cugete ascunse partidei guvernului, mă voi bucura sincer de acesta. Dă ceea ce a dă d-lui deputat Meltz e cu totul altceva. A dă, că Sasi nu aprobă politica guvernului, dă din punct de vedere al realizării propriilor interese ale lor caută să stea în atingere cu puterea esistentă. Asta însemnă menținerea particularismului politic de până acum și o astfel de alipire, pentru ca să se facă treburile, nu se poate nicicum numi un succes pentru interesul național unguresc.

Ceea ce a dă d-lui Meltz, că din punct de vedere al intereselor speciale săsesce dă dă se alătura puterii, este numai o singuratică aparițiune a faptului ce, durere, se întâmplă în totă țara și o petă fundamentală a politicii și puterii guvernului. A declarat dă un deputat de spirit, deși orecum cu idei naive, acest fapt ca o manifestare a geniului națiunii, că adevărul este și ținuturi întregi caută atingere cu guvernul și se alipesc puterii spre a obține cu atât mai sigur satisfacerea intereselor lor locale. (Iuliu Schvarcz: Am dă în ironie!) Atunci nu scie d-lui deputat pe cine a ironizat, căci el a descoperit în d-lui ministrul-președinte acea mare însușire de bărbat de stat, pe care în adevăr o și posedă, că adevăr e cu deosebire primitor al acestei manifestări a geniului națiunii.

Nu mai urmărim vorbirea sfătosului conte, destul că în îngâmfarea lui a spus, că „Ungurii pot

trăi și fără de Sasi". Ce dicu deputații naționali sasi la aceste manifestări de dispreț ale deputaților unguși față cu poporul sășesc?

SCRILE DILEI.

După cum anunță diarele din România, Archiducele Rudolf și Princesa Stefania vor face în Aprilie o vizită părechei regale române.

Altaeri a trecut pe la gara Brașovului d-lă M. Sturza, ministrul instrucțiunii publice din România, întorcându-se dela Friedrichsruhe în țară.

Ună comerciantă din Pesta, precum ni se scrie, având o pretențiune de 3 fl. 52 cr. la direcțiunea societății căii ferate Arad-Cianad, ce i se luase mai mult pentru transportul unei mărfi, ceru printr'o petițiune scrisă în limba germană, să i se restituie acea sumă de bani. I s'a restituit, nu-i vorba, d'ér cu observarea, că altădată se petiționează în limba statului: în limba maghiară.

Las' că statul nu e „maghiar“, d'ér ce are a face o instituțiune privată cu statul? Și apoi de când limba de comunicațiune a comercianților cu institutele private și chiar cu ale statului trebuie să fie cea maghiară, când în stat sunt mai multe limbi deopotrivă îndreptățite? Noi avem un proverb: Ce-i pré multă, nu-i sănătos!

Din Timișoara i-se scrie lui „Bud. Hirli“: In comuna învecinată Lucărești a fost deunădă alegere de jude, adecă fisolgabirul Constantin Lazar puse se se vestescă ca jude alesu cu aclamațiune Nicolae Gruin, care este uritu de satul întregu. Investitu cu această putere, prima faptă a lui Gruin a fost, că a îmbătat pe gendarm și le-a poruncitu să m'ergă în cârciuma comună și să-i bată pe toți aceia, cari au fost contra alegerii lui de jude. Gendarmii făcură cum li se poruncise, năvăliră cu patul puscii și cu baioneta asupra locuitorilor. Ună moșnegu de 70 ani, Toma Iovină, fu pus în fiare, fiindcă făcuse imputări gendarmilor, cari dedeu și în femei. La urmă însă fu bătutu și judele Nicolae Gruin, când veni să pună capetu bătăii, care fusese provocată de d'ensulu, și care luase dimensiuni pré mar. Mai greu răniți au fost George Suici, Toma Popescu, Nicolae Ioză, Pavelu Ianca și nevastă-sa, Toma Iovină și Milovanu Iovină. In comună iritațiunea e forte mare.

Érašî uneltele și gendarmii d-lui Tisza!

**

Aprópe de stațiunea Verșeț s'a aruncatu o damă bine îmbrăcată pe șine și a fostu strivitu de locomotiva care mergea pe linia. Nefericita suferă de cleptomanie și de rușine s'a sinucitu. Cadavrul nenorocitei a fostu depărtatu de pe șine, la ordinul delegatului, căpitanatul orașenesc din Verșeț, încă înainte de a se fi constatatu faptul din partea autorității căii ferate.

In comuna St. Miclăușu micu, comitatul Pesti, s'a iscatu o r'escoldă, de órece bapțiștii, cari locuescu acolo în număr mare, au refusat de a plăti dările comunale. Iritațiunea populațiunii este atât de mare, încatu a trebuit să se recvireze miliția, pentru evitarea vre-unei încăerări sângeróse.

Colici „patriotice.“

In cestiunea strămutării reședinței Episcopiei gr. cat. dela Gherla la Deșiu, „Ellenzék“ primesce o corespondență dela Deșiu, prin care se dice între altele, că din cauza unui micu conflictu, Episcopulu gr. cat. din Gherla nu mai vrea sub nici unu preț să rămână acolo și face totu posibilul pentru a se strămuta la Deșiu.

Dér — continuă corespondentulu — strămutarea unei colonii străine atât de mar e de mare însemnătate și din punctu de vedere naționalu pentru localitatea unde se strămută. Deșiu a fostu din cele mai vechi timpuri orașu ungurescu, și numai în anii mai din urmă, de când începuse a înainta, devenind capitala comitatului Solnocu-Dobăca, a început a pierde din străvechiulu lui caracteru maghiaru, întru câtu adecă în seria funcționarilor ocupă locu mult Valachi, ér comerciu este stăpănit de Jidovi. S'a ridicatu comerciu, industria și comunicațiunea, d'ér s'a neglesu caracterul ungurescu al orașului. Elementulu domnitoru al orașului a devenitu cerșetoru; din cei mult de odinórá, abia se mai află câțiva despre cari s'ar puté dice, că se află într'o stare mai de trăitu. Ce-i dreptu, strămutarea episcopatului gr. cat. în Deșiu, ar aduce în comerțu circulațiunea a 80—100 de mii fl. pe an și acesta ar fi un mare avantaju pentru orașu, d'ér în locul acestui avantaju trebuie să li se dea teren gratuitu, ér terenul cerutu de episcopu, servindu adă ca piață de vite, aduce venitulu de 6000 fl. pe an. Reprezentanta orașenescă pe hârtia a primitu cu bucurie ofertulu popiloru valahi, fiindu că altmintrelea n'avea ce face. In adunarea din Decemvrie însă, când era să se voteze în cestiunea oferirii locului, membrii reprezentanței înainte de votare au p'arșitu sala. Comisiunea es-

misă pentru denumirea locului e contra oferirii locului cerutu de Episcopu și propune în locul acestuia o stradă laterală...

In fine corespondentulu întrebă, că decă s'ar strămuta numitul episcopatu la Deșiu, óre ce se va alege din orașulu acesta peste o sută de ani? Nici atăta nu-i sigur, decă se va guvernă acestu orașu ungurescu ori valahicescu. Esemplu e Oradea-mare, care se află în inima Ungariei și cu tóte aceste până în timpul de față forte puțin sentimentu ungurescu s'a legatu de cetățenii romani. Corespondentulu e contra strămutării episcopatului din Gherla.

Atăta totu? Noi gândeam, că a și început să se guverneze Deșiu valahicescu; d'ér cum vedem trebuie să mai așteptăm. Prin urmare ce-lu apucă de acum pe corespondentulu colicile „patriotice“ și și face inimă rea?

„Maghiari negri și Maghiari albi.“

Sub acestu titlu cetim în „Pester Lloyd“ dela 1 Februarie:

Funcționarulu dela căile ferate ungare de stat, domnul Anton Carl Fischer a făcutu descoperirea interesantă, că Hunii și Maghiarii se deosebeau unii de alții numai prin îmbrăcăminte, și că populațiunea ungurescă, care portă sumane negre sunt rămășițe de ale Maghiarilor negri, așadără de ale Hunilor, pe când sumanele albe (cu glugă cum au Ungurii din Țera ungurescă) formeză îmbrăcăminte Maghiarilor albi. Colórea împodobei este caracteristica seminției și autorulu arată pe basa datelor, cari le-a primitu pe 200 cole cu întrebări ce le împărțise în acestu scop, că combinațiunile colorilor porturilor din Țera ungurescă corespund celor 112 seminții, care au venit sub Arpad în țară. Lăsându pe s'ema învțăților critica acestei descoperiri isbitóre, constatam numai, că autorulu, cu un aparatu științificu imposant, se ocupă de Fini și de Turkomanii, și pledază pentru originalitatea rasei maghiare.

Parcă a vrutu cineva să conteste originea hunică a Ungurilor!

Corespondența „Gazetei Transilvaniei“.

Valea-Bârgăului, 29 Ianuarie 1888.

(Un actú vrednicu de laudă. — Petrecere cu jocu. — Cum se spriginesce țiaristica română la noi.)

Onorate d-le Redactori! Diua de Anul nou și de S. Botezú au fostu zile de adevărată bucurie pentru un număr frumusel de copii sirguincioși, d'ér lipsiți de mijloce, cari frecventeză școla fundațională din B.-Prundu.

In aceste zile s'au împărțitu copiiloru

vestiminte de érnă prin președintele curatoratului acestei școle, d-lă Dr. Hângănuțu.

Meritulu principalu la acestu actú vrednicu de laudă îl are d-lă Dr. Hângănuțu și învțătorulu Danu, cari prin neobositulu lor zel, parte prin aranjarea de petreceri, parte prin colecte au adunatu parale de au cumpăratu vestiminte și au causat u di de bucurie copiilor sirguincioși, d'ér lipsiți de mijloce, și nu mai puțin și părinților lor.

Actulu acesta cu atătu e mai de laudatu și n'ar strica să fiă imitatu de toți binevoitorii școlilor românescu, cu câtu prin acesta de-o parte, se dá ansă de emulațiune copiilor în școlă și li se insulfă dragoste de a-o frecuenta, de altă parte se îndemnă și părinții de a și trimite copii la școlă și încă și cei lipsiți de mijloce.

In séra de 28 l. c. s'a aranjatu din partea câtorva inteligenți din B.-Prundu în localitățile școlei fundaționale din B.-Prundu, petrecere cu jocu cu scopu filantropicu.

Petrecerea a fostu bine cercetată, nu atătu din partea Românilor cu respectu la numărulu lor, câtu mai cu s'ema din partea străinilor, ceea ce nicidcum nu ne servește spre laudă, avendu în vedere că scopurile petrecerilor noastre întotdeuna au menire filantropică, și încă exclusiv pentru trebuințele noastre.

Portulu românesc, precum și jocurile românescu nu au lipsitu chiar cu desevărșire dela această petrecere, ar fi însă de doritu pe viitoru, ca și unulu și altele să fiă mai cu căldură îmbrățișate, căci portulu românesc, jocurile românescu, datinele și cântările românescu sunt elementele ce constituiescu o petrecere adevărată românescă. — Apoi ar' fi credu, timpul să ne desbărăm odată de slăbiciunea românescă — de prea marea prevenire cătră străini.

De multe ori mi-s'a datu privilegiu de-a ceti prin diarele noastre, că preste totu țiaristica română de dincóce — unde este mai mare trebuință — nu e spriginită în de-ajunsu din partea cărturarilor noștri și preste totu din partea publicului românesc.

Cu durere vinu de a constata acestu réu și în valea noastră. In 5 comune, ce constituiescu această vale, avem preoți, dascali, notari, primari, proprietari și alți cărturari, cari — cu puține eșcepțiuni nu voru să sacrifice câțiva florinași din venitul lor și pentru țiaristica noastră națională, a acestui mediu puternicu, fără care astăzi nu mai putem fi. Să sperăm însă, că ómenii în viitoru se vor îndrepta și în această direcțiune.

„Bârgăuanulu.“

„FOILETONULU GAZ. TRANS.“

(2)

Orbulu din Chiriacă.

— Impresiu de călătorie. —

Dedicați d-nei Alecsandrina Nedelcovici.

După o bună bucată de vreme, orbulu Dumitru mă întrebă din nou să-i spunu cine sunt. Eu atunci, fără să mă mai gândesc multu, d'iseiu scurtu, că sunt Alecu, epistatulu moșiei. Așa d'iseiu eu, ér orbulu răspuse repede, că nu se póte, deórece pe Alecu îl cunóscu.

Orbulu rămase nemulțamitu de mine, ceea ce se putea vedé din tăcerea lui.

Elu tăcea, ér mie nu-mi venia acesta la socotélă, și deórece d'oram să intru cu elu în vorbă, îi spuseiu adevărulu, îi spuseiu că sunt óspele boerului și că primblându-mă prin părțile acestea, am auditu despre elu și am doritu să-lu cunóscu cu or-ce prețu.

Unu zimbetu rece se ivi pe buzele orbului, ca și cum ar fi vrutu să dică: „La ce'ți folosescu cunóștința mea!“ Elu însă nu d'ise nimica, ci se suci și și aședă corpulu mai bine, se vede tréba,

că-i amóșise picioarele de multulu statú într'o pozițiă.

Zimbetulu lui rece mă impresionă. Mă impresionă tótă înfățișarea lui, căci, spunu dreptu, cum mă uitam la elu și cum vedeam acele pelițe pe ochii lui, mi-se părea că vedu o figură de marmoră, ai cărei ochi sunt scobiți întocmai cum se scobescu ochii statuelor de pétră.

Cuprinsu de uimire mă întrebam, că óre cum va fi venit bietul orbu aci la marginea pădurei și ce va fi căutându prin părțile acestea. Mă deprinsam ca pe orbi să-i ved cerșind la marginea satelor și de aceea m'ași fi simțitu de totu nemulțamitu, decă n'ași fi intratu mai deaprópe în vorbă cu acestu nenorocitu. Vorbiam cu orbulu, d'ér vorba noastră o întrerupeam adeseori și rămâneam uitându-mă la elu, căci, adevărulu grăind, cum sta s'ermanulu nemișcatu și cum avea pe ochi acele pelițe gróse, nu mă puteam obicnu a crede, că vorba lui ar fi dela sine, ci mi se părea, că altcineva vorbesce și că mă afu lângă o mașină, care reproduce vorbele aceluia.

Acésta era impresia, ce mi-o făcea Dumitru Verșejanu.

— Bine, băete, ce cauți aici și cu cine ai venit din sat până aici? — întrebai eu în cele din urmă.

Orbulu zimbă din nou și sta neclintitu și liniștitu ca de obicei.

— Păzescu oile acelea, d'ise elu mai apoi, arătându cu capulu cătră o turmu-liță, ce pășcea alături.

Așa d'ise orbulu, ér eu rămăsei nedumeritu. „Unu orb se păzescă oile?... Asta nu-mi vine să o credu,“ gândii în mine. „Dér cine șcie, căci multe drăcii mai sunt pe lume!“

Mă uitam la orb, ér elu se uita într'altă parte, se uita însă dreptu înainte ca orbulu, căci elu nu póte ficsa nimic și totdeuna, ți-se pare că se uită într'o depărtare forte mare.

Elu se uita dreptu înainte, după cum am spus, ér cu mâna pipăia érba de pe jos.

Mă apropiai de elu. Când eram de totu aprópe, mă pusei jos, ér orbulu întinse drépta, o puse pe pantalonii mei, o primblă de vr'o doué ori în sus și în jos, își trase mâna și începú să vorbescă.

— Dta ești boer? — întrebă orbulu, care pipăise stofa pantalonilor mei.

— Nu sunt boer, — răspusei scurt,

și-i spusei cine sunt și de unde vinu, i spusei și aceea, că eu unblu de plăcere pe la sate, pentru a vedé cum trăsescu ómenii și pentru a-le cunóscu obiceiele, și adăgai cămă și aci mă voi opri mai multă vreme totu cu acelașu scop și că de sigur ilu voi cerceta câtu de desu.

Orbulu, după ce d'ise că bine facu, continuă mai departe.

— Eu nu sunt singuru aici, — d'ise elu, — am uite colo — continuă elu arătându cătră băeții despre care vorbiam — am o soriórá și fiindu-că este pré mică și nu e deprinsă cu oile, vinu și eu cu ea, până se va deprinde, căci șcii, domnule, băiatulu e băiatu și póte adormi, ér óia e óia și póte intra în r'etavele de porumbu să strice p'acolu și să facă buclucu. Până se va deprinde copila — adause elu, — ér după aceea m'oiu mai odihni și eu, căci acum de 15 ani, decându calcu locurile acestea, m'am cam mai saturatu. Uite domnule, — continuă orbulu, — în partea aceea este Ciolanulu, dincolo e Cucuruzulu, alături e Măcărăulu; tóte aceste moșii le-am umblatu în lungu și'n latu.

(Va urma.)

Lucrările în această lună.

Februarul în jumătatea sa cea dintâi așa se raportează ca și o adevărată lună de erno, care nu ne lasă a lucra în liberu; totuși nu arare-ori atât de blândă este și mai ales în jumătatea a doua, încât întrece și pe Martie, în care timpul de multe ori este foarte schimbăcios. Deci în atare aceste trebuie folosită totă ziua frumoasă spre a sămăna sămănăturile, cari încolțesc cu anevoe, precum: morcovii, petringei, spinat, pastarnac, ceapă și scarzonară, ba chiar și mazere. Acum se fac straturile (melegarie) pentru plantele de sădit, precum: curechiu (varză), caralabe, țeluri etc. Când plantele din strat sunt mari, trebuie aerisite ridicându tablele de sticlă. Cine n'are lipsă de multă răsad, poate să întrebuițeze oluri în loc de straturile (melegarie). Se pot pune crumpene în oluri largi de 12-15 cm. și acestea mai târziu se strămută într'unu castană calduță la o distanță de 30-40 cm.

Trebuie adunate mlădițe de altoi. Se continuă curățirea pomilor, la trupina cărora e bine să se pună gunoiu. Trebuie gunoite vile. Când neua începe a se topi, de multe ori riturele și agrii se acoperă de apă, în care casu apa superfluă trebuie îndreptată în șanțuri, căci la din contră stagnarea ei strică rădăcinile. Acum e consultă a curăți fânațele de spinet. Dacă solul e desghiătat trebuie plantat plop și sâlc, grăse de trei degete, virful cărora se lasă neacuit. Se începe facerea gardurilor de totă specia. În zilele nefavorabile pentru alte lucrări, servitorii au să derăg, se repareze carule, jugurile, cu un cuvânt toate rechințele necesare la economiă. Se întorc bucatele în grărare. Economul de acum își câștigă lucrătorii pentru veră, anume: coșai, secerători etc. fiind-că-i capătă mai efîn. Vitele de jug trebuie ținute bine, că acuși sosece plugăritul; vacile de a feta asemenea. Oile totdeauna trebuie scose la pășune uscată, decă timpul o concede această. E consultă a cumpăra în luna această vite atât pentru câștig, cât și pentru promovarea economiei. Dacă ai cucuruz bagă porci la îngrășat în Februarul, pentru-că vor răsplăti cucuruzul pe la Sân-Georgiu. Albinele acum încep a oua; până când deră nu implu cu ouă partea inferioară a tablei celulare, trebuie curățite fugarii; cine o amână această pe Martie, acela va tăia dimpreună cu fugarii o mare parte din roiul primă, ceea ce strică seu împedecă roirea. Coșnițele mai inpopulate și lipsite de proviant, sunt de a se nutri cu mierea culsă din alte coșnițe.

Cu finea lunei trebuie puse la clo-cit găsele, rațele, găinile. Trebuie fierți

tortul și pusă afară la înghețare; făcându această se albesc și se moie mai iute, când apoi numai decătu se începe țesutul, pentru-ca să se termine pe când are să urmeze timpul înalbitului, („Foia bis. și școl.“)

Sciri polițienesci.

Se face cunoscut publicului, că cu Sâmbăta de mane, 23 Ianuarie (4 Februarie), se pune în executare dispozițiunea căpitaniei orașului, prin care se pune capăt cerșitului pe teritoriul orașului Brașov. De aceea e invitat publicul ca deja mâne să respingă cu cea mai mare consecință pe cerșetori, eventual să-i arete poliției. Ofertele mari, nimose pentru cerșetori să se predea seu la secția centrală a poliției seu în secțiile din suburbii, unde sunt depuse în acest scop pușculițe de colectat.

Mulțămită publică.

Spre scopul balului „Reuniunii Pompierilor voluntari din Blașu“, ținut în 21 l. c., în sala „Otelului Național“, au încursu ca solvir și suprasolvir, și anume dela:

1. Es. Sa D-lu arhiepiscop și metropolit Dr. Ioan Vancea 10 fl. 2. Iustritatea Sa Br. Spleny Antal 1 fl. 3. Reverend. d-ni canonic Ion Fehete Negruț 2 fl. 4. Antoniu Vestemian 1 fl. 5. Reverend. d-nu S. P. Mateiu 1 fl. 6. Domni Tirion Buteiu Fauer 1 fl. 7. Moritz Bretter proprietar 1 fl. 8. Iuliana Manfi veduvă 1 fl. 9. Isidor Albin oficial 1 fl. 10. George Vancea chef H. P. V. 2 fl. 11. Teodor Onisoru notar R. P. V. 2 fl. 12. Iosif Salmen chef. R. P. V. 2 fl. 13. Petru Solomon comand. sup. R. P. V. 2 fl. 14. Moritz Preiser comerciant 1 fl. 15. Iosif Halasz masaru 1 fl. 16. Carol Schüssel apotecaru 2 fl. 17. Iosif Ganz masinist 1 fl. 18. George Munteanu profesor 1 fl. 50 cr. 19. Maria Lovi veduva 2 fl. 20. Dr. Alexandru Popu 1 fl. 21. Aron Deacu profesor 3 fl. 22. Ignatz Blum comerc. 1 fl. 23. Dumitru Turcu jun. chef. R. P. V. 2 fl. 24. Alesandru Velicanu jun. pantofaru 2 fl. 25. Dumitru Margineanu pantofaru 1 fl. 26. Enyedi Lajos jude regescu 1 fl. 27. Iacob Abraham masinist 2 fl. 28. Klain Iosif negutator 1 fl. 29. Filip Samu negutator 1 fl. 30. Ioan Cristian Fauru P. V. 1 fl. 31. Aurel Popa proprietaru 2 fl. 32. Salomon Sinberger comerciant 2 fl. 33. Basilie Todoranu pantofaru 1 fl. 34. Piti Rațiu proprietaru 1 fl. 35. Friedrich Sculler adjunctu R. P. V. 2 fl. 36. Alexandru Iansa adjunct R. P. V. 2 fl. 37. Isidor Lieblich negutator 2 fl. 38. Valeriu Riti P. V. 1 fl. 39. August Spataru veduva 1 fl. 40. Augustin Sterza cojocar 2 fl. 41. Ioan Ianza cismaru 2 fl. 42. Dr. Chmigelszki profesor 1 fl. 43. Nicolae Ionaș profesor 1 fl. 44. Aurel Florianu profesor 1 fl. 45. Ni-indu colae Popescu profesor 1 fl. 46. Heinrich Bach croitor 2 fl. 47. Ludovic Toronyia notar com. 2 fl. 48. Vasilie Costea proprietaru 2 fl. 49. Tereza Ciaciani veduva 1 fl. 50. Iosif Scurtu teologu ab-

solutu 1 fl. 51. Iosif Ciuciu calfa de comerc. 1 fl. 52. Nicolae Vodă invetat 1 fl. 53. Adrianu Nistoru juristu 1 fl. 54. Dr. Nagy Albert medicu comitat. 1 fl. 55. Wilhelm Goldstein comerciant 2 fl. 56. Petru Sarteau calfa 1 fl. 57. Iosif Benedek veduva 1 fl. 58. Natan Rotnegutator 1 fl. 59. Aurel Popescu comerciant 1 fl. 60. Iosif Vancea proprietaru 2 fl. 61. Aron Papiu profesor 2 fl. 62. Șandor Horvath proprietaru 1 fl. Suma 96 fl. 50 cr. Spesele balului facu 36 fl. 35 cr. Rămăne venit curat 60 fl. 15 cr.

Pentru cari prin această se aduce cea mai adencă mulțămită din partea Reuniunii Pompierilor volunt.

Blașu, 29 Ianuarie 1888.
Petru Solomon, comand. sup. Teodor Onisoru, notar și ad. supr.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.“)
Viena, 3 Februarie. „Fremdenblatt“ află din parte autentică, că cele amintite în scrisoarea unei „Correspondențe“, că adecă s'au trimis militari superiori austriaci la Berlinu, nu s'au întemplat, și vorbele puse în gura lui Molke în acea scrisoară sunt luate cu totul din vântu.

Mulțămită publică.

Tuturorū amicilor și cunoscutilor cari au luat parte la doliul nostru aducem sincera noastră mulțămită.

Lazaru și Maria Nastasi.

DIVERSE.

Cum se apără vile contra gerurilor de primăvară. — În academia francesă de sciințe s'a făcutu nu de multu propunerea, ca în Octomvre seu Noemvre să se samene rapiță prin vii. Primăvara în Maiu, plantele ajungu la o înalțime pe peste unu metru, apărându astfel vițele de frig. Mai târziu rapița se pte tăia și întrebuița.

Nu e bine a acoperi caii în grajd. O fôia economică americană spune, că nu e sănătosu pentru cai să acopere în grajd, căci îi face mai seu resfăța și se pot răci lesne eșindu afară la frig. Când e ger mare, se facem ceva căldură în grajd, pe zădărie, în demăzetei, pe zădărie, în demăzetei.

Locul de întrunire rămăne Alba-Iulia. Localul și ora întrunirei le voi face cunoscute cu 14 zile înainte.

Dr. Aurel Mureșianu
Editor și Redactor.

Cogălniceanu și Români ardeleni.

Sub acestu titlu cetim în dia-rul vienezu „Die Presse“ dela 31 Ianuarie 1888:

Comemorarea jubileului de 50 de ani

„Gazeta“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unu an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se primumără la toate oficiile postale din țin și din afară și la dd. colector.

NECROLOG.

Pătrunși de adencă durere ve încunoscimă despre repausarea multu iubitulu nostru tată, resp. socru, tată-moșu, cumnat și unchiu, a Domnulu **Anastasia I. Safrano**, comerciant, care astăzi la 10^{3/4} ore a. m. în etate de 83 de ani, după scurte dăr grele suferințe și-a dat sufletul în mânil Creatorulu. Rămășițele pământesc ale scumpului defunct se vor ridica Vineri în 22 Ianuarie (3 Februarie) la 3 ore p. m. din casele sale proprii, țergul flosulu Nr. 24, și se vor înmormenta în cimitirul bisericii grecesci a S-tei Treimi din cetate.

Brașov, 20 Ianuarie (1 Februarie) 1888.

Zoe, Anastasia, Elena I. Safrano, Anastasia și Elena E. Safrano, Constantin Sasso, Cleopatra, Elena și Pelasgia C. Triandafilides, Iraclie E. Mihalovits, ca nepoți de fi.

Carolina ved. Carcalechi, ca cumnată.

Iuliana St. Mihalovits, ca nepotă.

Stelianu St. Mihalovits, N. Triandafilides, Nicolae N. Lorenty, ca nepoți.

Ioan, Emanoilu, Michailu, ca fi.

Eleftera, Maria, Elena, ca fiice.

Const. I. Triandafilides, Emanoilu St. Mihalovits, ca gineri.

Cleopatra nasc. Ioannides, Elena nasc. A. Popovicu, ca noroi.

Cursul pieței Brașov

din 2 Februarie st. n. 1888.

Banote romănesc	Cump.	8.44	Vend.	8.46
Argintu romănesc	„	8.40	„	8.43
Napoleon-d'or	„	10.—	„	10.02
Lire turcesc	„	11.90	„	11.95
Imperial	„	10.30	„	10.33
Galbin	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble Rusesce	„	109.—	„	110.—
Discontul	„	6 1/2-8%	pe anu	

Cursul la bursa de Viena

din 2 Februarie st. n. 1888.

Renta de aur 5%	96.05
Renta de hartiă 5%	83.25
Imprumutul căilor ferate ungare	148.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	94.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	124.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	103.75
Bonuri rurale ungare	103.75
Bonuri cu clasa de sortare	103.75
Bonuri rurale Banat-Timisu	103.75
Bonuri cu cl. de sortare	103.50
Bonuri rurale Transilvane	103.70
Bonuri croato-slavone	103.—
Despagubirea pentru dijma de vinu uncașcu	99.50
tatutul cu premiul ungurescu	118.50
„ pentru regularea Tisei și Segeului	
„ hartiă austriacă	122.75
„ argintu austriacu	78.20
„ aur austriacu	80.15
„ banci austro-ungare	108.15
„ banci de creditu ungar	868.—
„ penbancii de creditu austr.	272.—
„ cler. Galbin împărătescu	269.20
„ d'ori	5.97
„ univ. imp. germane	10.01 1/2
„ Livres sterlinge	62.15
„	126.60

pubu și Redactoru responsabil: fu **Dr. Aurel Mureșianu.**

DUMNEDEU E TATALU TUTURORU.

Novelă.
Fetițele se jucau, câte odată se și certau, apoi er se împăcau, căci mica Emilia atât de dragălaşe și nevinovată era, încât nu putea să țină multu timp mânia; er Hortensia se ținea mai cu minte, fiindu mai mare, și de aceea trebuia să ierte celei mai mic.

Servitorea torcea lângă focu, câte odată ațipea și scăpa fusulu, apoi er se trețea spăriată, cu deosebire când micuțele fetițe îi băgau câte o hartiă sucită în ureche.

Era de cătră séră, — când se deschise ușa bucătăriei, pe care intră stăpăna casei. Sărmana, atât era de sdrobotă și de palidă, încâtu abia mai sta pe picioare, der era firmu hotărită, să nu se culce până ce nu va veni bărbatu-seu acasă.

După ce inoptă, duse rugăciunile cu fetițele, apoi le culcă. Amândouă adormiră repede. Dormeau așa de frumoșe îmbrățisate; mâna Hortensiei era încă pe plapomă, cum acoperise pe mica Emilia.

Orologiul bătuse 10 ore și mama lor încă totu deșteptă era; cetea dintr'o carte, cetea câte o fôia, apoi er o mai

întorcea și o mai cetea odată dela început, căci îngrijată, cum era, nu putea fi atentă la ceea ce cetea.

Vedându în urmă că cetitul nu merge, luă nisce pânză și încep să cósă pentru fetițe.

Era pe la miezul nopții, când se culcase; der îndesert se încerca să dormă, căci nu putea. Intr'unu târziu totuș o fură somnul puțin. Dér vai și de acelu somn, era mai chinitoru, decătu celu mai greu lucru. Avu în somn neste visuri de totu înfricoșate: Acum se apropia unu șerpe mare de patulu fetițelor, vrându să le înghiță, — și biata femeie tresărea, frecându-și ochii și întorcându-se pe cealaltă parte; apoi erăși îndată ce închidea ochii vedea casa în flacări, striga numele bărbatu-seu, der elu nu era nicăiera.

Asemenea visuri o chinuiau necontenit. Se ruga lui Dumnezeu să facă diuă mai curându.

Orologiul de pe părete se oprise și elu și așa nu putea sci ce oră era.

Puțin câte puțin, începură a se dări dorile dimineții. Se auțiau din depărtare strigătele păstorilor, cari eșiau cu vitele la câmp. Se auț apoi și cornulu porcariulu, la alu cărui auț și lelea Ana

se deșteptă, fugi repede în curte și mână și ea rămătorii în turmă cu ceilalți.

Hortensia și Emilia erau dedate, că îndată ce se deșteptau din somn cereau să fiă spălate și peptenate, ca să și potă lua dejunul. Așa făcură și de astădată. Oh! căci nu sciau ele că scumpa lor mamă numai atunci admise. Decă ar fi fostu bietele fetițe numai cu puțin mai mărișore și prin urmare mai deștepte, aru fi pututu ceti lesne pe fața palidă a mamei lor, că ea are mare lipsă de odichnă.

Sărmana mamă însă se sculă, și după ce le spală, le peptenă și le îmbracă, le dede dejunul. Apoi pe Hortensia o duse servitorea baronulu erăși la Olivia.

Mica Emilia rămase acasă cu mamăsa și se juca cu păpușea, apoi o culca, și îi cânta ca să dormă mai bine.

Mama era ocupată cu gătitulu mâncării, căci dora își aștepta bărbatul pe timpul prânțului. Făcu și prăjitură din alu căroru aluată dedu și micii fetițe o bucățică, ca să și facă ea de mâncare pe sēma păpușei.

— Du-te lele Ano și adă lemne de pune pe focu, — duse stăpăna cătră servitore.

Servitorea se duse. Afară parcă vor-

bea cu cineva; apoi încep a se văeta cumplit și veni repede în casă.

— Vai, Dómne, Dómne! Vai domnul nostru celu bun!

— Dér ce s'a întemplat lele Ano? — strigă îngroțită stăpăna-sa. — Dora nu s'a întemplat vr'o nenorocire bărbatulu meu!

Lelea Ana se văeta mereu, nu puteai înfelege ce dize.

Mica Emilia încep și ea să plângă. Ea nu scia sərmana că pentru-ce plânge, der destul a fostu pentru ea, să vedă pe biata mamă-sa și pe servitore în o astfel de poziția, pentru ca inima ei fragedă și simțitore să se nduiozeze și să presimță, că s'a întemplat ceva neobcînuit.

În momentul acesta intră Ionu, servitorulu, pe ușe și se repeđi cu furia la lelea Ană, înfruntându că a spăriat așa de tare pe sərmana stăpăna-sa, cu vaetele și cu țipetele ei. Lelea Ana însă se bocea mereu și se văeta strigându într'una „səracu domnu nostru“!

— Nu te mai boci, căci încă-lu pte ține Dumneđu! — o întrerupse Ionu.

— Nu te boci, de par' că țai pierdut mîntea. (Va urma.)

trăi și fără de Sasi". Ce de putată națională sasi la aceste nifestări de dispreț ale dețitorilor unguir față cu popor săsesc?

SCIRILE DILEI.

celentă productă dintre toate, **INDIGO-OELLACK-WICHSE** (Vacsă de lacă din oleu-indigo) din cunoscuta c. r. priv. fabrică a lui **Johann Parger în Viena**

I., Schulerstrasse Nr. 7, este provădută pe cutișorele de lemn de soiul Nr. 3 până la Nr. 6, și pe cutișorele de metal, cu eticheta originală mai susă imprimată, care este înregistrată la c. r. cameră de comerț și de industrie sub folio 314, Nr. 1562 ca marcă de protecțiune.

In timpul mai nou provine vacsă cu falsificarea acestei etichete, și adevă în locul cuvântului **von**, care pe etichetele veritabile se află d'asupra firmei, stă la falsificate cuvântul **nach**, și lipsește la aceste falsificări adresa mea adevărată:

I., Schulerstrasse Nr. 7.

Aceste falsificate conțin un productă rău, cu totul fără preț, și falsificatorii au de scop de a înșela onor. public. Pentru aceea se avertisează **fiecin** de a nu cumpăra aceste imitațiuni fără valoare și este rugat de a se uita la aceea că fiecare cutie de

Indigo-Oellack-Wichse

veritabilă, trebuie să fie provădută cu eticheta originală de mai susă, pe care se află adresa mea intrăgă. Ori-ce etichetă, care diferă de această, conține un falsificat.

Onoratul public își pôte imagina, că un productă, a cărui fabricantă nu cuteză a adăuga firma sa proprie, trebuie să fie foarte rău. 9,4-1

Cea mai bună 66,96-12
Hârtie de țigarrete
 este veritabilă
LE HOUBLON
 fabricat în franceză
 de GAWLEY & HENRY, în PARIS
 A se feri de imitațiune.

Acestă hârtie se recomandă cu căldură din partea domnilor Dr. J. J. Pohl, D. E. Ludwig, D. M. Lippmann, profesori de chimie la universitatea din Viena, pentru că rățenia sa absolută și pentru că nu are în consistența sa nici o materie stricăcioasă;

Unu tineru
ROMÂNŪ,
 liberu de miliție,

care a absolvat Academia comercială, și a făcutu pracsă la o bancă mare, caută angajamentu.

A se adresa la Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Avisu d-loru abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe couponul mandatului postal și numerii de pe fâșia sub care au primitu țiarul nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurit și să arate și posta ultimă.

Administrațiunea „Gaz. Trans.“

Se deschide abonamentu pre anul 1888

la

AMICULŪ FAMILIEI. Diarū beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrațiuni. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numerii câte de 2—3 côle cu ilustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, poezie, romane, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tracteză cestiuni literare și științifice cu reflesione la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte populațiuni, din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste totu nisuesce a întinde tuturor individiilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci—lei, plătabil și în bilete de bancă ori marce postale.

PREOTULŪ ROMÂNŪ. Diarū bisericesc, scolar și literar — cu ilustrațiuni. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle; și publică portretele și biografiile arhier-eilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre duminică, serbător și diverse ocașuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă totu soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericesc, școlastică și literar. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci—lei, plătabil și în bilete de bancă ori marce postale.

Colectanții primeșcă gratisu totu alu patruea esemlaru.

gratuită, ăr terenul cerut de episcopu, servind adă ca piață de vite, aduce venit de 6000 fl. pe an. Representanța orașenescă pe hârtia a primită cu bucurie ofertul populor valah, fiind că altmintrelea n'avea ce face. In adunarea din Decemvre însă, când era să se voteze în cestiunea oferirii locului, membrii reprezentanței înainte de votare au părăsit sala. Comisiunea es-

se li se...
 în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

A se
 Toma
 Totomună

Apologie. Discusiuni f istorice maghiare privitoare d-lui invederite și rectificate de goriu Silași. — Partea I. falvy despre Cronica lui G Șincai. Prețulu 30 cr.

Renascerea limbei romă. bire și scriere invederită ș. a. de Dr. Gregoriu Ș. (Op Broșura I. II și III. Preț 1. II. 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesci la tote srbătorile de preste anu, de I. Papiu. Unu volum de preste 26 côle. Acest op de cuvântări bisericesci întrece tote opurile de acestu soi aparute până acum—avându și o notiță istorică la fie-care serbătoare, care arată timpul introducerei, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva serbătoare. Prețulu e 2 fl.

Barbu cobzariul. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Idealul pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală.—Continuarea romanele: **Idealul pierdut** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Fântana dorului. Noveță populară de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codreanu craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Ultimul Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Elu trebuie să se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruț. Prețulu 25 cr.

că-i amorșise picioarele de multulu stat de într'o poziție.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Petulantulu. Comediă în 5 acte, după Augustu Kotzebue, tradusă de Ioan St. Șulutu. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina Romăniei. Prețulu 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafir și viorele, poesii populare, culese de Ioan Popu Reteganu. Unu volum de 14 côle. Preț. 60 cr.

Tesaurul dela Petrosa seu Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Biblioteca Sătenului Român. Cartea I, II, III, IV, cuprind materii forte interesante și amuzante. Prețulu la tote patru 1 fl. — câte una deoseb 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Armătorele cărți din editura proprie:

Colectă de recepte din economiă, industrie, comerț și chemiă. Prețulu 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Indreptar teoretic și practic pentru învățământulu intuitiv în folosul elevilor normal (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de școlă, de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețulu unu esemlaru cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. In literatură noastră pedagogică abia aflăm vre-unu op, întocmit după lipsele școlelor nostre în măsura în care este acesta, pentru aceea ilu și recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie intereseați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romăni. De V. Gr. Borgovan. Prețulu 15.

Manual de Gramatica limbei romăne pentru școlele poporale în trei cursuri de Maximu Popu, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptulu de dato 26 Aprilie 1886, Nr. 13193. — Prețulu 30 cr.

Gramatica limbei romăne lucrată pe base sintactice de Ioan Buteanu, prof. gimn. Unu volum de peste 30 côle. Prețulu 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruț, profesor. Op aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulu de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică forte bogată a acestui op — cuprindend compozițiuni de totu soiul de acte obveniente în referințele vieții social — se pôte întrebunța

cu multu folos de cătră preoți, învățători și alți cărturari romăni. Prețulu 1 fl. 10 cr.

Nu mă uita. Colectiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitaflă ș. a. Prețulu 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în școlă poporală pentru învățători și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilu Trifu profesor preparandial. Prețulu 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci forte frumoșe ilustrată. Prețulu unu esemlaru broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50

Micul mărgăritaru sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe secsele. Prețulu unu esemlaru broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe secsele, Cu mai multe icône frumoșe. Prețulu unu esemlaru e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visul Prea Săntei Vergure Maria a Născătoare de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icône frumoșe. Prețulu unu esemlaru spedit franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isus Christos. Prețulu unu esemlaru legat și spedit franco e 15 cr.